

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Diptera (tvåvingar), **Familj:** Ditomyiidae (hårvingsmyggor), **Släkte:** *Ditomyia*, **Art:** *Ditomyia fasciata* (Meigen, 1818) **Synonymer:**

Kännetecken

Bandvingad hårvingsmygga är en mellanstor (vinglängd 4-7 mm), långsträckt hårvingsmygga med långa ben. Vingarna har tre breda, bruna tvärband och kroppen är randig gulbrun med tre tydliga bruna band på ryggskölden och gula ränder ytters på alla bakkroppens segment. Hårvingsmyggor skiljer sig från andra svampmyggliknande familjer genom att vingarna är tät behårade med relativt kraftiga hår. Dessutom har de ett karaktäristiskt ribbmönster där den alltid gafflade R ribbens kortaste gren (R2+3) är mer än hälften så lång som den längsta grenen (R4+5). Bandvingad hårvingsmygga och släktet *Ditomyia* skiljer sig från det andra svenska släktet inom familjen då de har mörkbandade vingar, runda (ej njurformade) ögon, och runda antennsegment. Det finns två arter av *Ditomyia* i Europa, båda med nemoral utbredning.

Utbredning och status

I Sverige är arten endast känd från ett fynd från Skåne från första halvan av 1800-talet. Zetterstedt (1851:4071) skriver: "Hab. in Scandinavia meridionali, rarius; in Scania ?inventa" och uppgiften stämmer överens med en hona utan vidare lokaluppgifter i hans Diptera Scandinavica samling vid Zoologiska museet i Lund. Därefter har inga svenska fynd gjorts men ett tiotal exemplar är kända från Danmark (Staeger 1840, Pertersen & Meyer 2001). Riktat eftersök av arten har nog inte förekommit och arten skulle därför möjligen kunna finnas kvar på någon lokal i Sydsverige, då främst i Skåne, men bedöms tills vidare som utgången då dess iögonfallande utseende med bandade vingar gör det sannolikt att den skulle vara bättre representerad i svenska samlingar om den fortfarande fanns kvar i Sverige. Arten är rapporterad från stora delar av kontinenten, men har uppenbarligen nordgräns i södra Skandinavien.

Ekologi

Arten är knuten till äldre ädellövskog, huvudsakligen bok (*Fagus*). Dess larver lever i olika främst hårda, vedlevande svampar (Falk & Chandler 2005).

Hot

Artens troliga försvinnande från Skåne stämmer väl överens med att bokskogen tidigare var högt utnyttjad och hade sin minsta utbredning på mitten av 1800-talet. Numera ökar emellertid andelen äldre bokskog i södra Sverige.

Åtgärder

På potentiella lokaler med bokskog och rik förekomst av död ved i Skåne och Halland bör eftersök göras. Då andelen äldre bokskog har ökat kraftigt sedan 1990-talet så kan man hoppas att bandvingad hårvingsmygga återinvandrar till Skåne via Danmark eller kontinenten.

Litteratur

- Falk, S. & Chandler, P. 2005. *A review of the scarce and threatened flies of Great Britain. Part 2: Nematocera and Aschiza not dealt with by Falk (1991)*. Species Staus No. 2. Joint Nature Conservation Committee, Peterborough.
- Petersen, F. & Meier, R. 2001. A preliminary list of the Diptera of Denmark. *Stenstrupia*, 26:119-276.
- Staeger, R. 1840. Systematisk fortegnelse over de i Danmark hidtil fundne Diptera. *Naturhistorisk Tidskrift*, 3:228-288.
- Zetterstedt, J. 1851. *Diptera scandinaviae disposita et descripta*. *Lundae*, 10:3711-4090.
- Kjærandsen, J., Hedmark, K., Kurina, O., Polevoi, A., Økland, B. & Götmark, F. 2007. Annotated checklist of fungus gnats from Sweden (Diptera: Bolitophilidae, Diadocidiidae, Ditomyiidae, Keroplatidae and Mycetophilidae). *Insect Systematics & Evolution Supplement*, 65:1-128.

Författare

Jostein Kjaerandsen, 2009.

© ArtDatabanken, SLU 2009.